

TÍTOL

Xarxa de **L**ectura El Vendrell **LLETRA GRAN**

fotografia pendent d'enganxar

DADES DEL CENTRE

Nom del centre	Aula de Formació de Persones Adultes A.F.A. El Vendrell
Adreça	General Prim, 14
Codi postal	43700
Localitat	El Vendrell
Telèfon	977 66 86 30
Adreça electrònica	e3010062@xtec.cat
Servei territorial	Tarragona

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

Xarxa de **L**ectura El Vendrell **LLETRA GRAN** s'emmarca en la metodologia de l'Aprenentatge i Servei. Combina els **aprenentatges**: adquisició d'habilitats, capacitats i valors integrats en el curs de llengua catalana de l'AFA El Vendrell amb el **servei a la comunitat** apropant part dels recursos de la Biblioteca Pública Terra Baixa al Centre de Dia "Anna Serra" així com a la Residència "La Muntanyeta".

Els alumnes de l'AFA cerquen, traslladen i presenten periòdicament un lot de material procedent de la Biblioteca en forma de "maleta viatgera" a les persones grans de la Residència i del centre de Dia, que no hi poden accedir per raons de mobilitat o altres condicionaments personals.

A l'AFA el projecte dóna un valor afegit al fet d'aprendre la llengua catalana ja que s'aconsegueix la implicació de l'alumnat en necessitats reals de l'entorn, amb la intenció de millorar-lo, en un projecte **compartit, en xarxa i d'utilitat social**. Per a la Biblioteca el projecte contribueix a la seva tasca divulgadora i formativa, i per a la Residència i el Centre de Dia suposa noves activitats terapèutiques relacionades amb el fons bibliotecari.

El nostre objectiu consisteix en apropar el món cultural i fomentar les relacions institucionals i generacionals, a partir del gust per la lectura.

ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Entorn: Municipi del Vendrell

Formació de persones adultes

Currículum dels Ensenyaments Inicials i Bàsics de Llengua Catalana de la Formació de Persones Adultes del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya

ÀREES/MATÈRIES/MÒDULS

Llengua catalana: Nivell Bàsic dels Ensenyaments Inicials i Bàsics.

A l'oferta educativa dels Centres i Aules de Formació de Persones Adultes del Departament d'Educació de la Generalitat, els Ensenyaments Inicials i Bàsics tenen com a objectiu que les persones destinatàries puguin adquirir el grau de competència mínima en llengua catalana per desenvolupar-se en la nostra societat. S'estructura en un curs de nivell inicial d'acolliment lingüístic, un curs de nivell bàsic i un curs de nivell llinar, d'acord amb el marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.

Els continguts dels cursos incorporen aspectes relacionats amb l'entorn, en aquest cas concret del municipi del Vendrell, i fan especial èmfasi en els trets singulars i d'identitat de la societat catalana. El projecte XL relaciona el coneixement de la psicologia i les necessitats de les persones grans amb un dels recursos que tenim a l'abast, la Biblioteca.

CAPACITATS/COMPETÈNCIES

En l'actual currículum dels Ensenyaments Inicials i Bàsics de l'oferta educativa per a Persones Adultes encara no s'han incorporat les competències.

Pensem que el currículum per competències pren molt significat per a nosaltres ja que comporta ensenyar per aprendre, aprenent al llarg de tota la vida, aspecte essencial en la formació de les persones adultes. Per això a l'AFA El Vendrell vam voler incloure l'actual enfocament competencial en la nostra planificació, en concret en un dels cursos de llengua catalana.

Vam revisar algunes de les claus de l'aprenentatge per al desenvolupament de competències com la **integració de coneixements**, la **funcionalitat dels aprenentatges** i l'**autonomia personal**. El projecte XL Lletra Gran ens va donar l'oportunitat, entre d'altres qüestions, d'incloure aquestes claus.

1.- Integració de coneixements

Els coneixements de llengua catalana es complementen amb d'altres coneixements relacionats amb el projecte, com la psicologia de l'envelliment, les característiques de les persones grans i el coneixement del funcionament del fons de la Biblioteca. Permet a l'alumnat aplicar els coneixements (saber), les habilitats (saber fer), les actituds i els valors (saber ser i saber estar) per a la resolució del problema que ens vam plantejar: apropar els recursos de la Biblioteca a les persones grans que no hi poden accedir.

2.- Funcionalitat de l'aprenentatge

El projecte XL Lletra Gran dona rellevància a la contextualització ja que part dels continguts que es treballen estan relacionats amb fets reals que, considerem professorat i alumnat, com un problema en el qual podem incidir per tal de millorar-lo.

3.- Autonomia personal

L'aprenentatge dels nostres estudiants s'enriqueix perquè és compartit amb d'altres: docents, personal d'institucions diverses, persones grans. Comporta treball autònom, col·laboratiu, amb responsabilitat per part dels implicats. La llengua catalana hi és

present de forma oral i escrita. L'alumnat és el protagonista de tot el procés, pren decisions, aporta solucions dins del projecte, en funció de les demandes que reben dels avis i àvies de la Residència i del Centre de Dia, així com en la recerca dels materials adients del fons bibliotecari.

El projecte pretén desenvolupar capacitats i habilitats relacionades amb les següents competències:

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Competències comunicatives: comprendre i expressar la realitat.

Les capacitats i habilitats a desenvolupar són:

- comprendre i comunicar
- expressar idees i emocions
- utilitzar diverses tipologies textuais

La competència oral es treballa a partir de les converses en el grup classe i en les sessions a la Residència i al Centre de Dia. La competència escrita amb lectures de textos i produccions escrites, especialment argumentacions que permeten expressar idees i valoracions al voltant del projecte.

Competències metodològiques: activar els aprenentatges.

Les capacitats i habilitats a desenvolupar són:

- cercar i seleccionar informació
- utilitzar eines TIC

S'inclouen les relacionades amb la utilització dels recursos informàtics per a la recerca d'informació i per expressar les pròpies reflexions sobre el projecte a partir d'activitats a l'Internet i a la Intranet de la biblioteca. Aquestes activitats impliquen la cerca de materials del fons bibliotecari, l'ús del processador de textos i la participació en un bloc que recull les experiències del projecte.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència social i ciutadana: intervenir en problemes o situacions reals

Les capacitats i habilitats a desenvolupar són:

- analitzar, interpretar i millorar situacions socials
- desenvolupar habilitats socials de relació entre les persones

Es pretén millorar una situació real apropant els recursos de la Biblioteca a les persones grans enriquant les relacions socials, especialment el diàleg generacional.

COMPETÈNCIES DE L'ÀREA DE LLENGUA

Les capacitats i habilitats específiques del curs de llengua catalana per a persones adultes estan relacionades amb les següents competències i objectius:

Competència comunicativa: potenciar la interacció, l'escolta activa en les converses i activitats d'expressió oral a partir del desenvolupament d'habilitats i capacitats com: comprendre, comunicar, expressar idees, emocions, dialogar...; així com utilitzar diverses tipologies textuais...

Competència literària: millorar l'hàbit lector a partir del coneixement i la divulgació del fons bibliotecari, apropant-lo a les persones usuàries de la Residència i del Centre de Dia.

DESCRIPCIÓ DE LA BONA PRÀCTICA

Curs acadèmic	Curs 2008/2009 amb continuïtat durant el curs 2009/10. Previsió de traspasar el projecte als CFGM d'Atenció Sòcio-Sanitària de l'IES Andreu Nin, del Vendrell, durant aquest mateix curs 2009/10.
Punt de partida	•Antecedents: curs d'Aprenentatge i Servei del Pla Educatiu de l'Entorn 2007/2008 Aquest curs de formació estava destinat a diferents professionals del sector educatiu i socio-cultural. Presentava una metodologia, l'aprenentatge i servei, per donar resposta a situacions o problemes reals. El curs va posar en contacte personal de diferents entitats i institucions. L'aprenentatge-servei pretén combinar l'aprenentatge i el servei a la comunitat, treballant a partir de necessitats reals de l'entorn amb la intenció de millorar-lo en un projecte educatiu d'utilitat social. Això suposa un treball en xarxa, la col·laboració entre entitats educatives, entitats culturals i entitats socio-sanitàries. •Una necessitat social: apropar els recursos culturals a un segment de la població que no hi té accés per qüestions de mobilitat física o autonomia personal i/o social En aquest marc sorgeix una proposta conjunta de l'Aula de Formació de Persones Adultes El Vendrell i de la Biblioteca Terra Baixa en forma de projecte d'aprenentatge-servei. Està dirigit a les persones grans, en concret a les que poden patir diferents condicionants, amb l'objectiu d'apropar-los els recursos de la biblioteca mitjançant una mena de "maletes viatgeres". Aquestes maletes estan preparades per l'alumnat de l'AFA amb l'ajut del personal de la Biblioteca. El projecte es va presentar a la Residència i al Centre de Dia municipals que van voler incorporar-se al projecte XL Lletra Gran. D'aquí ve el seu nom: X de xarxa, L de lectora i en Lletra Gran adreçat a persones grans. •El treball en xarxa: col·laboració entre l'Aula de Formació de Persones Adultes El Vendrell, la Biblioteca Pública Terra Baixa i els Centres municipals per a la Gent Gran Residència La Muntanyeta i Centre de Dia Anna Serra En aquest projecte es posen en funcionament i relació els recursos de les diferents entitats i institucions implicades. Per tant hi ha un seguit d'objectius que són compartits en un treball col·laboratiu, alhora que cada institució o entitat té els seus objectius propis. La força, el compromís i l'interès del projecte rau, però, en els objectius compartits. Entitats educatives, culturals i socio-sanitàries implicades: recursos, funcions i tasques.

	Biblioteca Pública Terra Baixa Formació de l'alumnat de l'AFA El Vendrell en el coneixement del fons de la Biblioteca, la seva gestió quant a cerca, selecció i registre del préstec de materials. Assessorament en la selecció de materials: llibres, revistes, dvd, etc., que estiguin adaptats als interessos i necessitats de les persones adultes, com el tipus de lletra, contingut... Obert als suggeriments de les possibles persones usuàries de la Residència i el Centre de Dia, recollits per l'alumnat de l'AFA. Centre de Dia i Residència Formació en psicologia i característiques de l'envelliment a l'alumnat de l'AFA. Dinamització dels recursos rebuts en préstec, maletes viatgeres, en activitats terapèutiques pels usuaris i usuàries del servei municipal d'atenció a la gent gran. A.FA. El Vendrell Formació en psicologia de l'envelliment rebuda per part de les tècniques i psicòlogues del Centre de Dia i de la Residència. Formació en el coneixement i gestió del fons bibliotecari. Selecció, trasllat i presentació dels materials en forma de maletes viatgeres, amb l'assessorament de la Biblioteca, a la Residència i Centre de Dia. Recollida d'interessos, opinions de la gent usuària durant les sessions realitzades al Centre de Dia i Residència. Incorporació de les experiències al currículum de llengua catalana en activitats d'expressió oral, valoració de les tasques desenvolupades, elaboració de textos escrits en relació al projecte en diferents formats, incloent un bloc on difondre les experiències. Aquesta incorporació es fa seguint l'enfocament competencial per tal d'ajustar la programació al nou marc, tot i que encara no s'ha publicat el nou currículum basat en les competències en els Ensenyaments Inicials i Bàsics.
Objectius	OBJECTIUS COMPARTITS Donar a conèixer, apropar, els recursos de la Biblioteca Pública Terra Baixa a la Residència "La Muntanyeta i al Centre de Dia "Anna Serra", per part de l'alumnat de l' AFA El Vendrell, mitjançant un servei de préstec. Dinamitzar del material del fons bibliotecari organitzat en

	maletes viatgeres que han d'arribar a les persones grans que no tenen la mobilitat o l'oportunitat per accedir a aquests recursos. Valorar la importància de la formació al llarg de la vida i de la lectura com a font de plaer, informació i formació per a totes les edats. Formar-se en el coneixement de les característiques i necessitats de les persones grans. Millorar l'empatia i el respecte vers les persones grans. Conèixer els recursos de la Biblioteca Terra Baixa i esdevenir-ne persones usuàries actives. Fer de pont, posar en mans de la gent gran llibres i materials a l'abast, adequats al seus interessos i necessitats, escoltant activament i personal les seves demandes. Recollir en el format adequat els seus interessos . Expressar de forma oral i escrita les experiències viscudes. Utilitzar les noves tecnologies com a eines de comunicació i difusió a través d'un bloc gestionat per l'AFA.
Desenvolupament de l'experiència	El projecte comença amb la formació al Centre de Dia i a la Residència sobre psicologia i procés d'envelliment. Posteriorment es realitza un primer contacte amb el personal usuari del servei per recollir-ne els interessos. A la Biblioteca, la primera formació consisteix en conèixer el seu funcionament intern, catalogació, registre, préstec.. Els i les alumnes de l'AFA cerquen, traslladen i presenten periòdicament un lot de material de la Biblioteca a les persones grans de la Residència i Centre de Dia municipals. Aquesta activitat està aconduïda pel personal de la Biblioteca que guia al nostre alumnat en la recerca dels materials al catàleg, la localització en les diferents seccions, el registre del préstec i la preparació de la "maleta viatgera" amb els materials seleccionats. Tots aquests recursos culturals, escrits i audiovisuals transportats pels discents queden en dipòsit temporal a la Residència i Centre de Dia, amb una renovació mensual. Durant aquest temps s'hi organitzen un seguit d'activitats en relació a aquests materials per tal de dinamitzar-los. Durant la visita, els i les alumnes atenen de forma particularitzada les peticions de les persones usuàries amb la finalitat de preparar cada nou lot, alhora que proposar i preparar possibles activitats que se'n puguin derivar.

	En funció de l'anterior visita preparen una activitat introductòria: biografia dels autors escollits, reculls de la literatura oral com rodolins, frases fetes, dites, petits poemes, contes i rondalles. També la presentació dels dvd, de música, revistes i diaris, sempre en funció de les demandes rebudes i dels suggeriments del personal tècnic de la Residència i Centre de Dia. A partir de les diferents experiències, l'AFA organitza activitats relacionades amb els objectius del curs de llengua catalana, integrant les competències bàsiques i els nous continguts a la programació. S'incorporen també les inquietuds i propostes de l'alumnat. Es treballen les tipologies textuais que se seleccionen a la Biblioteca i es dissenyen activitats d'expressió oral a partir de les experiències viscudes, algunes de les quals es reflecteixen de forma escrita al bloc Llettra Gran. Val a dir que en aquest projecte d'aprenentatge i servei, el servei l'ofereixen les i els alumnes de l'AFA, en cercar i traslladar tant a la Residència com al Centre de Dia els recursos culturals als quals les persones grans no poden accedir. L'aprenentatge, però, és recíproc. Les persones que reben aquest servei enriqueixen i complementen la informació procedent de la Biblioteca amb aportacions autobiogràfiques de gran valor social, cultural, emocional i personal. La dinàmica general d'aquest projecte és circular, abastant diferents àmbits: Residència/Centre de Dia, Biblioteca i Aula d'Adults. Podríem resumir-la de la següent manera: -Cerca de materials a la Biblioteca: selecció, registre del préstec i preparació de la maleta viatgera. -Presentació del lot de la maleta viatgera i dels seus materials de forma individual i grupal. -Recollida de l'antic material i comentari amb els i les usuàries. -Recepció de noves comandes de forma individualitzada. -Treball a l'aula a partir de les experiències viscudes des d'un enfocament competencial, integrant-les a la planificació del curs.
Treball competencial (metodologia/tipologia d'activitats/organització social) veure annex guia d'ús	CRITERIS METODOLÒGICS DEL PROJECTE • Utilització de la metodologia d'aprenentatge - servei per resoldre una situació real en un context determinat: la gent gran i l'accés als recursos de la Biblioteca

	• Integració dels coneixements: treball contextualitzat, funcional, que dóna resposta a una realitat social, en • un projecte que abasta diferents competències lligades als objectius i continguts del curs de llengua catalana per a persones adultes • Utilització de les TIC per a la recerca i catalogació com a mitjà d'expressió i comunicació • Relació dels continguts del curs amb fets reals: funcionalitat dels aprenentatges, el servei a la comunitat i la pròpia implicació en la societat • Protagonisme de l'alumnat en la gestió i decisions que afecten al Projecte ja que en són els autèntics protagonistes i gestors • Valoració de les opinions i sentiments tant de les persones destinatàries del servei com de les persones que en tenen cura • Organització i coordinació estreta i conjunta entre tots els membres del Projecte • Connexió amb la realitat: les necessitats d'un sector de la població en un projecte obert a noves propostes • Interdisciplinarietat i inter-institucionalitat del projecte: el treball cooperatiu coordinat que suma aprenentatges i pràctiques diverses • Treball cooperatiu entre l'alumnat, els docents, el personal de la Biblioteca, de la Residència i Centre de Dia. • Treball en xarxa de diverses entitats i institucions: culturals (Biblioteca Terra Baixa), socio-sanitàries (Residència La Muntanyeta i Centre de Dia Anna Serra) i educatives (AFA El Vendrell) en el marc del Pla Educatiu de l'Entorn • Programació oberta als esdeveniments del Projecte.
--	---

	<u>COMPETÈNCIES TRANSVERSALS</u>		
	COMPETÈNCIES COMUNICATIVES: comprendre i expressar la realitat		
	Objectius Didàctics	COMPETÈNCIA	ACTIVITATS
	Cercar, classificar, ordenar la informació procedent de diferents llenguatges orals, escrits i audiovisuals.	1.- Lingüística i Audiovisual.	Activitats de recerca en bases de dades, registres, catàlegs del fons bibliotecari durant les sessions a la Biblioteca. Activitats de recollida oral, registre escrit de les demandes de les i els destinataris del servei durant les sessions a la Residència i al Centre de Dia. Posterior treball a l'AFA. Activitats de presentació oral dels materials procedents de la Biblioteca durant les sessions a la Residència i al Centre de Dia. Activitats amb textos argumentatius, de forma oral i escrita: manuscrita, processador de textos i bloc.

	Ampliar i apreciar el coneixement cultural i artístic a partir dels recursos de la Biblioteca i de les aportacions biogràfiques de les persones usuàries de la Residència/Centre de Dia.	2.- Artística i cultural.	Activitats de recerca de materials a la Biblioteca. Activitats d'elaboració de diferents formats de recollida d'informació: interessos, opinions dels lectors i lectores.
	COMPETÈNCIES METODOLÒGIQUES: activar els aprenentatges		
	Objectius Didàctics	COMPETÈNCIA	ACTIVITATS
	Utilitzar els recursos informàtics per cercar informació, per expressar les pròpies reflexions sobre el projecte.	3.-Tractament de la informació i competència digital.	Activitats de recerca a Internet/Intranet: llibres, dvd, novel·les, dites, rodolins, biografies d'autors, ... Activitats de participació individual i grupal al bloc de Lletra Gran.
	<u>COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES</u>		
	Objectius Didàctics	COMPETÈNCIA	ACTIVITATS
	Enriquir-se en les relacions socials, especialment del diàleg inter-generacional.	7.- Social i ciutadana.	Activitats de formació específica sobre la psicologia de les persones grans Activitats d'interrelació amb els usuaris i usuàries: recull de dades, intercanvi de parers, sentiments, històries de vida, ... Activitats orals, escrites sobre els sentiments i emocions viscuts.

	<u>COMPETÈNCIES DE L'ÀREA DE LLENGUA</u>		
		Objectius Didàctics	COMPETÈNCIA
	COMPETÈNCIES PRÒPIES DE L'ÀREA DE LLENGUA	Intercanviar, expressar idees, opinions i sentiments respecte al desenvolupament del projecte; de forma oral, escrita; lliure o aconduïda. Assumir una escolta activa, atenta, en les diferents relacions i activitats. Utilitzar adequadament les eines d'escriptura per tal de recollir les aportacions dels usuaris i usuàries del projecte.	Competència comunicativa. Activitats d'expressió oral i escrita en diferents formats: manuscrit, mitjançant el processador de textos.
		Interessar-se per la lectura de diferents tipus de text. Millorar l'hàbit lector. Conèixer el funcionament intern de la biblioteca Seleccionar i catalogar llibres i altres materials del fons bibliotecari	Competència literària Activitats de lectura individual i grupal, tant a l'Aula com a la Residència/Centre de Dia. Activitats de selecció, catalogació i préstec a la Biblioteca amb el material seleccionat per a les maletes viatgeres.
Temporització	Dins l'horari del curs de Llengua Catalana es destinen específicament dues sessions mensuals al Projecte: -Una a la Biblioteca per a la preparació del lot de materials. -Una al Centre de Dia/Residència per a presentar materials i recollir noves demandes.		
Recursos humans i materials	AFA El Vendrell: alumnat i professorat implicats en l'AFA, el projecte i el curs de llengua catalana. Biblioteca Terra Baixa: personal de la Biblioteca. Formació, assessorament i orientació sobre materials diversos de lectura, d'audició i de visualització.		

	Residència/Centre de Dia: els avis i àvies participants, psicòlogues i terapeutes responsables. Formació, seguiment, assessorament i acompanyament en les activitats i tècniques.
Valoració i conclusions	Vam començar a preparar el projecte el maig de 2008 i va prendre forma el mes de gener de 2009. La valoració actual és positiva per part de totes les persones implicades, amb intenció de continuïtat pel proper curs. A partir del febrer de 2010 l'alumnat del cicle formatiu de grau mitjà d'atenció socio-sanitària de l'IES Andreu Nin, continuen el projecte, integrant-lo en les pràctiques del seu currículum. També s'afegeix la Policlínica del Vendrell com a receptora del projecte XL. El projecte ha rebut un gran reconeixement per part de diferents organitzacions i un premi per part dels promotors dels projectes d'aprenentatge i serveis. Ha sigut difós i divulgat per mitjans de comunicació com la ràdio El Vendrell i ha participat en la Cloenda del Pla d'Entorn del Vendrell del curs 2008/09. El novembre de 2009 el projecte ha estat premiat per la Dirección General del Libro, Archivo y Bibliotecas del Ministerio de Cultura.
Documentació complementària	Adreça bloc "Lletra Gran" http://blocs.xtec.cat/lletragran/ Adreça web "Aprenentatge i Serveis" http://www.aprenentatgeservei.org/
Aspectes innovadors	• Treball en xarxa de diferents entitats/institucions. • Projecte col·lectiu amb implicació en el municipi. • Aplicació de la metodologia d'aprenentatge i servei. • Incorporació del treball per competències a la Formació de Persones Adultes.
Eficiència	L'eficiència del projecte rau en dues dimensions, la personal i la de la xarxa. Quant a la <u>personal</u>, totes les persones que hi participen ho fan de forma voluntària i per consens; la qual cosa implica una gran motivació i un grau de satisfacció molt elevat. En relació a la de <u>xarxa</u>, la utilització, dinamització conjunta dels recursos assequibles, funcionals, materials i humans, de les diferents entitats integrants i compromeses en un treball en xarxa que busca una major eficàcia en la gestió dels recursos existents.

Criteris d'avaluació	L'avaluació del projecte abasta diferents àmbits: <u>AFA El Vendrell:</u> <u>Alumnat:</u> l'assoliment de competències i objectius plantejats, especialment el grau de satisfacció de l'alumnat, mitjançant la coavaluació. <u>Professorat:</u> la millora de la pròpia pràctica i la incorporació al currículum de les competències bàsiques. Global del projecte: Valoració conjunta de les entitats implicades: Biblioteca Terra Baixa, Residència La Muntanyeta, Centre de Dia Anna Serra i AFA El Vendrell.
-----------------------------	--

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació	Maria Teresa Rubio
Professorat implicat	Manuela Escalante i Maria Teresa Rubio

CONTACTE

Nom i cognoms	Aula de Formació de persones Adultes El Vendrell
Telèfon	977 66 86 30
Unitat	Servei Territorial de Tarragona, Formació Persones Adultes

(per emplenar el validador/a de la pràctica)

VALIDADOR/A

Nom i cognoms	Carmen Cruz Sánchez
Adreça electrònica	mcruz126@xtec.cat

RESUM PER ACCEDIR A LA FITXA

Títol	Xarxa de lectura El Vendrell Lletra Gran
Centre	AFA El Vendrell
Població	El Vendrell
Àmbit d'actuació	Formació Persones adultes
Breu descripció	L'alumnat de L'AFA cerca, trasllada i presenta periòdicament un lot de material procedent de la

Breu descripció	Biblioteca, en forma de maleta viatgera a les persones de la Residència i del Centre de Dia, que no hi poden accedir per raons de mobilitat o altres condicionaments personals.
------------------------	---